

BUDAPEST

IV. Semmelweis u. 10. sz. h.

T. c. Dunaposta

Cena - ára 1 dinár

Reggeli Újság

Novisád. 1937 december 13. hétfő

Urednik — Szerkeszti
André Dezsó

18. évfolyam 340. szám

Hatalmas néptömeg éljenzése között vonult Beogradba Delbos francia külügyminiszter

Delbos külügyminisztert Ófensége Pavle régensherceg kihallgatáson fogadta és ebédet adott tiszteletére

Beograd tegnap reggel olyan élenk volt, amilyenre már hosszú évek óta nem akadt példa. Egy szív, egy emberként tüntetett Beograd népe Franciaország mellett, amelynek külügyminiszterét úgy kívánta fogadni, amint az méltó Franciaország örökös szövetségesehez.

A nagy barátság, amely a jugoszláv népet Franciaországhoz fűzi, teljes fenségében megmutatkozott tegnap délelőtt. Az utcákon még szombaton feldiszipelték a jugoszláv és francia zászlókkal, minden épületen zászlót lebegtetett a szél: egy francia és egy jugoszláv zászlót, szimbólumként a két nemzet egymáshoz tartozásának.

Már a korareggeli órákban tizezrekre menő néptömeg hullámzott az állomástól kezdődően a Nemanyina és a Milosa Velikog utcákon a London mellett egészen a külügyminisztériumig. Aki jó helyet akart biztosítani, annak már reggel 5—6 órákor helyet kellett néznie, féltékenyen őriznie, hogy láthassa Franciaország fiát, akin keresztül hódolatát akarta kifejezni a testvéri Franciaország iránt. A Vilson-tér is tömve volt, ezer és ezer ember, tartalékos tiszte és frotharcosok özönlöttek el minden talpalattnyi helyet.

DELBOS KÜLÜGYMINISZTER MEGÉRKEZIK ZEMUNBA

Néhány perccel hét óra után a Szubotica felől jövő gyorsal kíséretével együtt megérkezett a zemuni pályaudvarra Delbos francia külügyminiszter. A szalonkocsikat lekapcsolták és a miniszter érkezését váró fotóriporterek és újságírók körülvezték Delbos kocsiját. A fényképezőgépek szaporán kattogtak, de Delbos nem volt látható.

A beográdi francia követ és meghatalmazott miniszter bement Delbos kocsijába és üdvözölte a külügyminisztert. Ezután a különvonat ablakában megjelent Delbos külügyminiszter mosolygó arca. Vele érkezett Coche báró, Rochard kabinettfőnök, meghatalmazott miniszter és a jugoszláv külügyminisztérium részéről Jakovljevic Vojislav főszolgabíró.

Az újságírók kérésére, hogy mondjon néhány szót Beogradba érkezéséről, Delbos mosolyogva

háritotta el magáról a választ: — Majd holnap, majd holnap, van még időnk. Majd valamivel utóbb: »Nagyon boldog vagyok, hogy Beogradba jöttem, azt hiszem ezt Önök is tudják, azonban

A beográdi fogadtatás

Még néhány perc! — hallatszott a beográdi vasutállomás előtt szorongó tömegben. A Perronon minden készen állt a szívélyes fogadtatásra. A hivatalos tényezők, a kormány tagjai, élükön dr. Sztójadinovic Milán miniszterelnök-külügyminiszterrel, a diplomáciai kar, a minisztérium főbb tisztviselői, a francia konzulátus tagjai, tartalékos tisztek, frontarcosok, a Franciabarátok egyesületének vezető személyiségei és a kül- és belföldi újságírók hada. Baloldalon a katonazenekar helyelkedett el, a Perronon megszámálhatatlan mennyiségű francia és jugoszláv zászló.

A Száva hídjának közelében a vonat jelt adott és a tömegben vé-

ma még nem adhatok semmilyen nyilatkozatot. «

Kijelentése után Delbos visszavonult kocsijába és néhány percre rá a vonat megindult Beograd felé.

gig hullámzott a suttogás: Delbos érkezik.

Helyezkedés, mindenki jobban akar látni, amikor a vonat megérkezik, még nem is lehet látni, de már felharsan a Marseilles és vele egyidőben ezer és ezer torokból tör elő mindent tulharsogva:

— Éljen Franciaország!...

— Éljen Delbos!..

A külföldi diplomaták még a vonat érkezése előtt elhagyták a külön városzobát és dr. Sztójadinovic miniszterelnökkel megindultak Delbos kocsija felé.

Delbos rálépett Jugoszlávia földjére és szinte ugyanabban a pillanatban felharsant a Perronon:

— Vive la France! Vive Delbos!

A bevonulás

Dr. Sztójadinovic és Delbos szívélyesen köszöntik egymást és együtt indulnak el Márics hadügyminiszterrel a diszszázad felé. Márics hadügyminiszter raportirozása után Delbos és a miniszterelnök elléptek a diszszázad előtt. Majd Delbos köszöntötte a katonákat, a hivatalos személyeket, akikkel szívélyesen kezelt fogott.

A Perronról a váróterembe tértek, majd a kijárat felé tartottak és amint megjelentek az állomás előtt, egyszerre tört ki az egybegyűltekből:

— Éljen Franciaország! Éljen Delbos! Éljen a demokrata, szövetséges Franciaország!

A kiáltás végigzugott a Vilson téren, végig az egész városban. Delbos miniszter gyakran felállt az autóban és integetett az egyre egetverőbben kitérő éljenzésre. A francia követségben nem sokat időzött Delbos miniszter. Hamarosan az udvari marsallhoz ment, ahol beírta nevét az udvar könyvébe, majd a külügyminisztériumba ment, ahol első hivatalos látogatását dr. Sztójadinovic Milán miniszterelnök - külügyminiszternél tette.

A külügyminisztériumból Delbos francia miniszter ismét a francia követségre hajtatott, ahol tizenegy óráig maradt. Ez idő alatt dr. Sztójadinovic miniszterelnök visszaadta a látogatást Delbosnak.

KIHALLGATÁS ÉS EBÉD ÓFENSÉGE PAVLE RÉGENSHERCEGNÉL

Valamivel dél előtt Delbos a rendkívüli francia követtel, kihallgatáson jelentkezett Ófensége Pavle régenshercegnél. A kihallgatás végeztével Pavle régensherceg ebédet látta vendégül Delbos

külügyminisztert, dr. Sztójadinovic miniszterelnök és a beográdi francia követet.

Délután Ófensége Mária királyné is kihallgatáson fogadta Delbos francia külügyminisztert.

Este a gárdaoththonban dr. Sztójadinovic miniszterelnök diszvasorát adott Delbos tiszteletére.

DELBOS MINISZTER ÜNNEPLESE A HATARTÓL BEOGRÁDIG

Szombaton este nyolc óra 10 perckor érkezett meg Velika Kikindára Delbos miniszter. A minisztert a katonazene hangjai fogadták, valamint az álomás előtt összegyűlt tömeg éljenzése. Delbos minisztert Rájics segédében fogadta és üdvözölte a Dunahátság lakosainak nevében, majd Budisin városelnök tolmácsolta Kikinda hódolatát.

Delbos külügyminiszter meleg szavakkal köszönte meg az üdvözléseket. Szeretettel fogadta a nemzeti viseletbe öltözött lányok virágcsokrait, szívélyesen megköszönte, majd folytatta útját Szubotica felé.

A bukaresti gyorsvonattal éjjel tíz óra 30 perckor érkezett meg Delbos Szuboticára. Az álomás épületét francia és jugoszláv zászlók díszítették, a Perron közepén pedig egy hatalmas lemezen villanykörtékkel kirakva a „Vive la France” szavak világítottak.

A vonat megérkezése után Delbos azonnal elhagyta kocsiját és fogadta a tisztelegni jött hivatalos személyeket. Delbos külügyminisztert Popovic Alekszandár, az államvasutak szubotica-i igazgatója, dr. Gyogyevics Jován szubotica-i ügyvéd, a franciabarátok egyesületének elnöke és több más előkelőség fogadta. Delbos hosszabb beszéddel köszönte meg az üdvözléseket, örömeinek adott kifejezést a nagy szeretettel láttán, amelyben Jugoszláviába érkezése óta részesítették. Delbos Yvon ezután hálókocsijába vonult vissza és rennel négy órákor folytatta útját Beogradba.

Amorre Delbos vonata elhaladt, mindenütt zászlódszobák álltak az álomás épületel, bizonyítékul annak a nagy szeretetnek, amellyel Jugoszlávia Franciaország iránt viseltetik.

KISÉRLETEK ZAVARKELTÉSRE

Beogradból jelenti az Avala: Tegnap délelőtt, amidőn Delbos francia külügyminiszter fogadtatására rendezett spontán tüntetés befejeződött, mintegy 200—300 főből álló kisebb csoport zavarteltésre akarta kiharvánálni az ucca népének lelkes hangulatát.

Az extrémista zavart keltők csoportját nyomban szétszórták, miközben két csendőr megsebesült. A tüntetők közül két diákot sérülésekkel kórházba szállítottak, ahol bekötötték őket és ezután eltávoztak. A zavarteltőknek a legesekélyebb mértékben sem sikerült a főváros rendjét megbontani.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

Reggeli levél

Női kereset

Mindössze néhány hete, hogy No- viszádon is meghonosodott az uccai fényképezés rendszere. Ez a — kel- lemesnek éppen nem mondható —, de mindenesetre érdekes szokás nagy városokban már régóta dívik, sőt csillaga sokhelyütt már letűnőben is van. Mint a nagyvárosi ucca minden jelenségének, az uccai gyors fény- képezésnek is vannak kinövésai, ame- lyet a mindenáron való pénzkeresés termelt ki. Nézzük csak például ezt a londoni esetet:

»Nem nyugszunk addig, amíg a nők e garázdálkodásának végét nem vetünk. Egyenesen türethetetlen, mit művelnek a nagyobb városok uc- cáin.« A londoni Scotland Yard fő- nökje nyilatkozott így erős hangon »a szegény férfiak újabb zaklatásáról«.

Európa minden nagyobb városá- ban elterjedt a szokás, hogy az uc- cai járókelők elé hirtelen fényké- péssz toppan s »lekapja« őket. A kö- vetkező pillanatban cédulát nyom a kezükbe, a cédulán rajta van, hol és melyik üzletben kaphatják meg a kész fényképet.

Ezt a szokást használják fel a nők zsarolásra, — magyarázta a londoni hírlapíróknak a Scotland Yard főnö- ke. Összebeszélnek az uccai fényké- pésszel s azután tiszteletreméltó uri- emberek mellé szegődnek. Rendsze- rint idősebb s jó módot eláruló kül- sejű urakhoz sompolyognak, néha még karon is fogják őket s ebben a pillanatban kapja le őket a cinkos- társ fényképezés.«

A tiszteletreméltó ur megdöbbenve látja azután a kész fényképen, hogy csinos nő mosolyog mellette. Ugyan- akkor a cinkostársak tudtára adják, hogy a következő választás előtt áll:

a) Ha fizet bizonyos összeget, meg- kapja az összes fényképeket és fil- meket. Ezzel egyszer és mindenkor- ra megszűnik annak a lehetősége, hogy bárki is megtudjon valamit a kényes ügyről.

b) Ha nem fizet, akkor a fényké- peket elküldik legközelebbi hozzátar- tozó és ismerősei címére.

»Nyomára jöttünk, — folytatta a főnök — hogy vannak nők, akik ilyen módon több ezer fontot keres- nek évente. Rendkívül ügyességre tettek szert. Minden úgy megy, mint a karikacsapás, a kiszemelt áldozat nem tud védekezni.«

Nem érdektelen, miképpen kény- szerítették »adófizetésre« egy előke- lő papot. Szintén az uccán »kapták le« egy nő kíséretében. Minthogy a »rendes fenyegetésnek« nem volt fo- ganatja, levelet írtak neki, ha min- den hónap 1-én pontosan ennyit és ennyit nem fizet, akkor a nő vasár- naponként meg fog jelenni abban a templomban, ahol ő prédikálni szok- tott s a prédikációja alatt le nem veszi róla a szemét.

A pap eleinte ügyet sem vetett a fenyegetésre. De amikor a nő csak- ugyan le nem vette róla szemét, aka- dözni kezdett prédikációjában s vé- gül képtelen volt folytatni, annyira rosszul érezte magát. Azóta minden hónap 1-én pontosan fizeti a kikötött összeget. (L. A.)

A kínaiak makacs- Nankingot

A japánok bombáznál akarják a kínai francia vasútvonalakat

Nanking körül még tartanak a har- cok. Az egyik hegy a harcok során háromszor cserélt gazdát. A japán re- pülők gyújtóbombákkal árasztották el a Jangcse folyó mellett fekvő Kiatuang erődöt.

Sanghaj forrásból eredő hírek sze- rint a déli kapu közelében a kínaiak- nak sikerült visszaszorítani a japáno- kat. A kínaiak négy harcokosít zsák- mányoltak. Ezzel szemben a japánok azt jelentik, hogy csapataik a délke- lti kaput és annak környékét szilár-

dan kezükben tartják. Hozzáteszi azon- ban a japán jelentés, hogy a japán parancsnokság számol a kínaiak ma- kacs ellenőrlésével.

Sanghajba érkezett hírek szerint a japánok Északkinában nem készülnek további hadműveletekre, hanem min- den erejükkel Északkina megszervezé- sén dolgoznak, még pedig úgy políti- kai, mint gazdasági tekintetben. Észak- kina élére előreláthatóan helyi kor- mény kerül, japán támogatással.

Japánnak nem hódítás a célja

Londonból jelentik: Ishi báró, a japán kormány rendkívüli követe ny- latkozott az egyik londoni lapban és hangoztatta, hogy Japánnak semmiféle területelhódítási szándékai nincsenek Kinában. Meggyőződése szerint a japá- nok Nanking elfoglalása után nem üldözik a kínai hadsereget, illetve Csang- kaisek tábornagyot. Ha azonban Csangkaisek továbbra is vonakodik meg- egyezést kötni Japánnal, akkor folytatják Kína megszállását. Hozzáteszte Ishi báró, hogy ha Franciaország folytatja a fegyverszállítást Kína számára, akkor japán kénytelen lesz a kínai francia vasútvonalakat bombázni.

Egy magyar úr hőstette

Londonból jelentik: Az angol állatvédő társaság legnagyobb kitüntetését adományozta Holdosi Bálint 16 éves sanghai magyar fiúnak, aki Sanghai bombázása idején élete kockáztatásával a legnagyobb bombázóporban is fel- kereste és kiszabadította a bevárt lakókból a menekülőket otthagyt kuty- tjt és más háziállatit, ezeket megmentte, majd átvitte a nemzetközi terü- letre. Legutóbb átszökött az ágyutüz alatt levő városrészből és állandó élet- veszedelem közepette mentette meg kutyáját és három kanárimadarát.

A KÉTEZERÉVES FŐVÁROS

A japán csapatokra nézve igen nagy feladatot jelent Nanking teljes meg- szállása. A kétezeréves város óriási kiterjedésű. A várost körülvevő külső, 10 méter széles fal 38 kilométer hosz- szú. A város északi részén a kül- ső fal messze elkanyszeredik a várostól. A külső és a belső fal közti területet Nanking egykori dícsőséges korszaká- ból származó romok borítják. A város lakóinak száma körülbelül egymillió- ra tehető. Nanking mindössze 10 esz- tendő óta fővárosa Kinának. 1927 ápr- ilisában költözött át a kínai kormány Vucsangból Nankingba, de Nanking már régebben is volt Kína fővárosa. Haszáz évvel ezelőtt, amikor a mongo- lok kínai uralkodókat hozták a város randbehozása és kiépítése érdekében. Azóta épült az új, hatalmas egyetem, számos kormányintézet, a bankok palat-ái és sok gyár is.

A 2000 éves város leendősebb korszaka és leendősebb építményei, mű- emlékei a Ming-dinasztia idejéből szá- maznak.

A mandzsuaralom évszázadai alatt Nanking megszűnt Kína fővárosa len- ni. A mandzsui dinasztiaiból származó császárok Pekinget választották fővá- rosul. Nanking elvesztette jelentőségét és lakossága negyedére apadt. Amikor 1912-ben Szunjacsen forradalma meg- indult, Nankingban kiáltották ki a ki- nai köztársaságot. Nankingban tilt ösz- sze a forradalmi nemzetgyűlés és in- nen indult ki a közdelem a mandzsua- ralom ellenére.

Tíz év óta, amióta Nanking újra fő- városa lett Kinának, a kínai kormá- nyok nagy áldozatokat hoztak a város randbehozása és kiépítése érdekében. Azóta épült az új, hatalmas egyetem, számos kormányintézet, a bankok palat-ái és sok gyár is.

Hat évi fegyházra ítélték a feleséggyilkos bács- petrovoszelói csószit

Egy önkéntes kenuérrel mentette le esését, azután összeroncsolta az újult asszony belső szervét

Felderítetlen körülmények között le- pergett hitvesgyilkosság ügyében né- kezett tegnap délelőtt a noviszádi tör- vénszék Makszimovics ötos büntető- tanácsa. A vádlottak padján Bün György 53 éves bácspetrovoszelói csószit állt, akit a vád képviselője szándékos emberölés büntetével vádol. A vádirat szerint Bün György 1937 július 21-én

A szerencsétlen asszonyon két nappal- atöbb műtétet hajtottak végre az egyik sztaribecsei szanatóriumban, de segíteni már nem lehetett rajta. A ha- ált belső elvérzés okozta.

Bün György elmondja, hogy négy- gyerek apja, vagyontalan és az elnök- kérsére kijelenti, hogy bűnösnek ér- z magát.

— Az asszony felcselt, erre tar- kón ütöttem. Hszravágódott. Ott feküdt egy kicsit,

akkor rászóltam: — Kelj fel. Erre felkelt és a gyom- rát simogatta. Meg ért. En pöröltem

ötkilés kenyérral leütötte Katalin nevű feleségét, majd az újult asz- szonyt olyan kegyetlenül, öszszagá- zolta, hogy kilenc bordáját eltör- te és teljesen öszszeroncsolta belső szerveit.

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtsé össze ezeket a napon- ként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vé- nuszt lapunkban megjelenő alak- ját. A helyes megoldáshoz min- den figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kér- dése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a lap ellenértékét bélyegben, válaszbélyeggel együtt beküldi kiadó- hivatalunkba.

rá, hogy mért csinál ilyet. Aztán jött a fiam csendőrékkel, engem elvittek és nem tudok semmit.

— Ha maga csak a tarkójára ütött, akkor hogyan törték el az oldalbordáit? Hogyan roncsolódtak össze a belső szervei? — kérdezi a tanácselnök.

— En nem tudok arról, hogy bár- mije is eltört volna — feleli Bün. — Hanem a sógorom biztosan megfizette az orvosokat, hogy engem minél na- gyobb bűnösnek tegyenek meg.

— Ne beszéljen gyerekségeket... Hisz a boncolási jegyzőkönyv tanusko- dik, hogy kilenc bordája eltört a fele- ségének.

— Mit tudom én azt... Az ujságok is azt írták, hogy egy ötkilés kenyér- rel ütöttem le a feleségemet. Pedig akkor éppen friss kenyér volt, avval nem lehet senkit leütni.

A tanukul kihallgatott Bün Piroksa. Timár Ferenc papucsos mester, Stiefelmayer Adám dr. községi orvos és Viskovics Milán községi rendőr el- mondják, hogy Bün Györgynét a tá- madás után átvitték nővére házába. Itt a csendőrség kihallgatta és az asszony elmondta, hogy férje a szalonna miatt haragudott meg rá, amit menyének adott egy ruhakészítés díjaként. A fér- je annyira feldühödött, hogy

hozzávégte az ötkilés kenyeret. Az asszony a földre esett, elájult és nem tudja mi történt vele. Csak annyit tud, hogy mikor magához tért rettenetes fájdalmi voltak.

Stiefelmayer dr. elmondja, hogy Bün- né sérülései valami tompa tárggyal származhatnak. Nem valószínű, hogy gúzólastól valók lennének. A boncolá- si jegyzőkönyv szerint valószínűleg meg lehetett volna menteni Bünné életét, ha azonnal műtétet hajtanak végre rajta. Ezzel a bizonyítási eljá- rás be is fejeződik.

A bizonyítási eljárás befejezte után az államügyész fenntartja a szándé- kos emberölés vádját, a védelem ké- pviselője súlyos testi sértés elköveté- sében kéri védenca elítélését, mivel azonnali orvosi beavatkozás meg- menthette volna Bünné életét.

Az ötos tanács rövidebb tanácskozá- s után

haláltokozó súlyos testi sértés el- követésében mondja ki bűnösnek Bün Györgyöt és hat évi fegyház- büntetésre, valamint polgárjogai életfogytigani elvesztésére ítélt.

Az ítélet nem jogorós.

Olaszország kilépett a Népszövetségből

Távoznak abból a roskadozó templomból, ahol a háborút készítik elő — mondotta Mussolini

MUSSOLINI

A nemzetközi politikában nagy érdeklődés előzte meg a fasiszta nagytanács szombati ülését, mely kimondta, hogy Olaszország kilép a Népszövetségből. Rómában már minden előkészület megtörtént a nagyjelentőségű eseményre. A szombat esti nagy gyűlés a Venezia téren semmiben sem maradt mögötte annak, amely 1935 október 2-án és 1936 május 9-én lefolyt, amikor Mussolini bejelentette az etiópiai hadjárat kezdetét és végét és a császári birodalom megalapítását. A különböző fasiszta csoportok fél tizkor

A fasiszta nagytanács ülése

Rómából jelentik: Egész Olaszország feszült érdeklődéssel várta a fasiszta nagytanács szombati este tíz órára összehívott ülését és Mussolini beszédét. A római operaház szombati előadása a rendkívüli eseményre való tekintettel elmaradt. A római mozis szombat este filmek helyett az olasz rádió közvetítését kapcsolták és továbbították hangszórókon.

A Venezia-palota környékét már a délutáni órákban ellepte a tömeg. Rómában mindenki talpon volt, hogy tanuja lehessen az eseményeknek.

Mussolini beszéde

A Duce beszéde elején utalt arra, hogy a jelen körülmények között Olaszország nem lehet többé tagja a Népszövetségnek. Eljött az óra, amikor dönteni kell ebben a kérdésben: benn marad-e Olaszország vagy kilépjön a Népszövetségből. Mussolini felvette ezt a kérdést az olasz népnek, mire a téren összegyűlt tömeg dörgő »Ki!« kiáltással válaszolt.

— Ime — folytatta Mussolini — azt kiáltjuk: Elég! és távoznak minden sajnálat nélkül abból a roskadozó templomból, ahol nem a békéért dolgoznak, hanem a háborút készítik elő. Egyszerűen nevétséges azt hinni vagy elhítenni, hogy nyomást gyakoroltak ránk. Nem volt és nem lehetett semmiféle nyomás. Berlini barátaink teljes tartózkodást tanúsítottak ebben a kérdésben.

— Olaszország kilépése a Népszövetségből nagy történelmi fontosságú esemény, amely felkeltette a világ figyelmét és következményeiben még teljesen beláthatatlan. Ezért nem tagadjuk meg politikánk alapelveit a béke megvalósításáért való közreműködés-

helyezkedtek el a téren. A fasiszta nagytanács este tíz órakor ült össze. Mussolini az ülés után a Venezia palota erkélyéről közölte a tömeggel a gyűlés határozatait. Beszédét valamennyi olasz rádióállomás közvetítette.

A fasiszta nagytanács ülésével kapcsolatban a félhivatalos osztrák Neuigkeits-Weltblatt a következőket írja: A Népszövetség feltartóztathatatlanul összeomlóban van és a régi alapokon nem lesz már felépíthető. A Népszövetség gyengülése parancsolóan követeli az új megalapozású biztonság felépítését. Az új megegyezés éppen Olaszországgal lesz könnyebben elérhető, ha az olasz politika számára csak rossz emlékekkel bíró genfi intézmény nem állja el többé a jövő fejlődés útját.

A Népszövetség ügye hétfőn szóba kerül az angol alsóházban is. Az egyik szabadelvű képviselő kérdést intéz Chamberlain miniszterelnökhöz, nem kíván-e kezdeményező lépéseket tenni abban az irányban, hogy véget vessenek a mai népszövetségi szabályzatnak és nem kíván-e az angol kormány sikraszállni azért, hogy valamennyi nagyhatalom új Népszövetségben tömörüljön.

A fasiszta nagytanács tagjai fél tíz órakor érkeztek a Venezia-palotába. A nagytanács 22 tagja között van a képviselőház és a szenátus elnöke, a miniszterek, Balbo tábornagy, Libia főkormányzója, Grandi londoni nagykövet és Olaszország legfőbb méltóságai.

A nagytanács ülése csak néhány percig tartott. Az ülésen elfogadták a már megszövegezett határozati javaslatot, amelyet Mussolini azonnal kihirdetett a Venezia-palota erkélyéről Olaszország népének és a világ közvéleményének.

ben, aminek egyébként az utóbbi napokban újabb bizonyosságát is adtuk, amikor megegyeztünk az Adria másik partján levő állammal.

— A nagy demokráciák részéről néha-néha hozzánk eljutó fenyegető hangokat teljes közömbösséggel fogadjuk. Olyan néppel van dolgunk, amely kész bármilyen áldozatra. Az ég, föld és a tenger fegyverei a miénk és ezeket két diadalmas háboruban erősítettük meg. De a miénk legfőkébb a forradalom hősiessége szelleme, amelyet semmiféle emberi erő nem tud legyőzni.

Mussolini beszédét többször is félbeszakította az összegyűlt hatalmas tömeg helyeslése és rokonszeny tüntetése. A Ducét beszéde elhangzása után oly hoszasan ünnepezték, hogy még sokszor kellett megjelennie az erkélyen.

Távirat Genfnek

A fasiszta nagytanács ülése után Ciano gróf olasz külügyminiszter a következő táviratot intézte a Népszövetség főtákarához:

— A fasiszta nagytanács határozata alapján közlöm a főtákarággal, hogy Olaszország 1937 december 11-i hatállyal, a fasiszta uralom 16. évében kilép a Népszövetségből.

MEGNYUGVAS BERLINBEN

Berlini jelentés szerint Olaszország elhatározását német politikai körök megnyugvással vették tudomásul. Tekintettel a két ország benső kapcsolataira, feltehető, hogy Olaszország kilépési szándékát már előzően közölte a német kormánnyal.

Washingtoni jelentés szerint Olaszország kilépését amerikai körökben semmiféle megjegyzéssel nem kísérik, annál kevésbé, mert — mint hivatalos részről hangoztatják — az Egyesült Államok nem tagjai a Népszövetségnek. Washingtoni diplomáciai körök véleménye szerint Olaszország lépése nem változtat a jelenlegi nemzetközi helyzeten, mert hiszen Itália már régóta nem vesz részt a Népszövetség munkájában.

FIGYELMEZTETÉS ÉS TANULSÁG

Budapestről jelentik: A vasárnap reggeli budapesti napilapok részletesen ismertetik Mussolini bejelentését. Egyes lapok rámutatnak arra, hogy a kilépés figyelemztetés és ugyanakkor tanulság mindazok számára, akik a merev elzárkózás és megnemértés politikáját követték. A nagy és kisállamok egyaránt tudatában vannak annak a nagy feladatnak, amelyet a Népszövetségnek, jobban mondva, az igazi Népszövetségnek a mai világban teljesíteni kellene, ha a helyzet magaslatán állana. A magyar lapok kifejezést adnak annak a reményüknek, hogy a jelenlegi válság, amely most érte el tetőpontját, serkentően hat és Európa vezető szellemeit a nyugodt mérlegelés irányában befolyásolja.

A romániai magyar párt az egységes kisebbségi front ellen

Romániában teljes erővel tart a választási küzdelem. Mint Székelyudvarhelyről jelentik, a választási körútra indult magyar képviselőjelölteket a hatóságok egymás után tartóztatják le. Másfél napig volt őrizetben dr. Mikó Imre, Himléder Ákos és a dévai katolikus lelkész.

A marosvásárhelyi és tordamegyei magyarság választói nagygyűlésén felszólalt Bethlen György gróf is. Hangoztatta, hogy a magyarok egyenlő jogú állampolgárok akarnak lenni. Kifogásolta, hogy Romániában törvények helyett rendeletekkel akarják a kisebbségi kérdéseket megoldani. Így tettek a nemzeti munkavé-

delmi törvény esetében is. Ezt a rendeletet azonban a magyar párt genfi közbenjárása útján sikerült enyhíteni.

— Arra a kérdésre — folytatta Bethlen gróf — miért nem igyekeznek a romániai magyar párt létrehozni az egységes kisebbségi frontot, az a válasz, hogy a magyarságnak ebben a tekintetben szomorú tapasztalatai vannak. A múltban kiderült, hogy ha bajban van a magyarság, akkor nincs fegyvertársa. Éppen ezért a magyarságnak e sorsdöntő órákban össze kell tartania és meg kell mutatnia erejét.

Tömeges rablógyilkosság miatt Versaillesben letartóztattak egy volt német bankigazgatót

Párisból jelentik: A versaillesi rendőrség veszedelmes uri banditát tett ártalmatlanná egy volt német bankigazgató személyében, akinek a lelkiismeretét tömeges rablógyilkosságok terhelik.

Sauerbrey Szigfrid 30 éves bankigazgató legutóljára a Frankfurti Általános Biztosító vállalatnál működött,

majd két évvel ezelőtt otthagyta a vállalatot és Párisba jött, ahol a vaucressoni külváros villanegyedében bérelt ki nagy luxussal berendezett villát. Sauerbrey, noha semmiféle rendes foglalkozása nem volt, igen nagy lábon élt s egyszerre két autót tartott. Nevét is megváltoztatta és Karrer álnéven szerepelt Párisban, ahol a legelőkelőbb szállodák és mulatók vendége volt.

Két héttel ezelőtt a vaucressoni külvárosban meggyilkoltak egy Leborbre nevű ingatlan-ügynököt s izgalmas nyomozás után a rendőrség arra a gyanura jutott, hogy a tettest Sauerbrey személyében kell keresni.

Szerdán este detektívek mentek ki a vaucressoni villába s amikor felmutatták a letartóztatási parancsot Sauerbrey előtt,

a volt bankigazgató revolvért rántott, több lövést adott le a detektívekre, majd kiugrott az ablakon és menekülni próbált.

Vad hajsza után a detektívek beérték és ártalmatlanná tették.

Az éjszakai órákban Sauerbreyt beszéltették a versaillesi rendőrség fogházába, ahol több óra hosszát tartó vallatás után

a hajnali órákban megtört és beismerte, hogy valóban ő tette el láb alól az ingatlanügynököt.

A vaucressoni villában egész éjszaka folyt a házkutatás, amelynek során különböző gyanús tüneteket fedeztek fel, úgyhogy a rendőrség most már más bűncselekmények elkövetésével is gyanúsítja Sauerbreyt és azt hiszi, hogy a letartóztatott egykori bankigazgató személyében a legutóbbi évek egyik legveszedelmesebb rablógyilkosát kerítette kézre.

Sauerbrey egyik autójának belsejében vérvonásokat fedeztek fel s azt is megállapították, hogy ez az autó néhány héttel ezelőtt Páris környékén járt, ahol kevéssel utóbb egy Couffy nevű sofőr holttestére akadta az országut árkában.

Ez a sofőr annakidején sokat érintkezett Sauerbreyvel s ugylátszik, tudhatott a volt bankigazgató bűneiről, mert csak ez lehet az oka annak, hogy Sauerbrey — mint a nyomozás adatai mutatják — meggyilkolta őt. Ezenkívül

még két rejtélyes gyilkosság elkövetésével gyanúsítják a volt bankigazgatót, sőt azt

hiszik, hogy ő szöktette meg annakidején Joan de Kowen ismert amerikai táncosnőt is,

akinek néhány nap óta nyoma vesztett. Valószínű, hogy Joan de Kowen is ennek a második Landrunek az áldozata lett.

Sauerbrey, a nyomozás adatai szerint, egyébként szenvedélyes autótolvaj volt s nemcsak rablógyilkosságokból szerzett nagy összegeket, hanem a lopott autók eladásából is.

Millió példányszámok

Anglia, az újságesinálás Eldorádója

A sajtó igazi hatalmát a leghívebben az angol lapok óriási példányszámai tükrözik vissza.

A nyolc »nemzeti napilap« napi példányszáma meghaladja a 10 milliót.

(Ezeknek a lapoknak a birodalom minden részében van olvasóközönségük.) Ehhez járul a három londoni estilap 1,800,000, a vasárnapi lapok 13 millió olvasója és a vidéki lapok sokszázszentes példányszáma, nem szólva a jelentékeny közgazdasági lapokról és a hetilapok légiójáról.

Az említett nyolc »nemzeti« napilap példányszáma több, mint ahány háztartás van az angol birodalom területén. Ezeket az európai fogalmak szerint valóban mammut-példányszámokat első-sorban az magyarázza, hogy

egyetlen angolnak sem jutna eszébe olyan újságot olvasni, amelyet előzően már más valaki forgatott.

A kávéházban és vendéglőben való újságolvasás Angliában és a gyarmatokon teljesen ismeretlen fogalom. Emellett a legtöbb angol állandóan két-három, különböző politikai felfogású lapot olvas.

1921-ben az angol újságiparnak 50.000, 1931-ben pedig már 80.000 alkalmazottja volt. Ez a szám azóta még jelentékenyen növekedett. Fontsterlingoen kifejezve az angol újságtermelés értéke meg felel a brit birodalom egész gyanju és kamgarniparának. Az újságipar jelentősége azonban nem annyira gazdasági, mint inkább szellemi téren keresendő. A sajtó az angol demokrácia egyik alappillére és az angol nép ugyanolyan büszke sajtószabadságára, mint parlamenti intézményeire, választójogára és a szólás- és a gyülekezési szabadságra. A fennálló sajtószabadság bármilyen korlátozása vagy állami ellenőrzése békeidőben elképzelhetetlen. Mivel pedig a szabad sajtó Anglia közvéleményét nemcsak befolyásolja, de vissza is tükrözi, a sajtó fennállása a mai modern életkörülmények között a demokratikus rendszer egyik létfeltétele. Angol felfogás szerint a sa-

A nyomozás nagy apparátussal folyik.

A további nyomozás során kintűnt, hogy az elfogott bandita

nem azonos Sauerbrey Szigfrid bankigazgatóval,

hanem ezt a nevet is csak álnévként használta. A párisi rendőrség csütörtökön délelőtt telefonon érdeklődött a frankfurti rendőrségen Sauerbrey Szigfrid személye iránt s általános meglepetésre azt a választ kapta, hogy a Párisban letartóztatott rablógyilkos nem lehet azonos a Frankfurti Általános Biztosító Társaság igazgatójával, mert az igazi Sauerbrey Szigfrid jelenleg is Németországban tartózkodik. Most széleskörű nyomozás folyik a rablógyilkos személyazonosságának megállapítására.

bad sajtó a leghatásosabb biztosíték a beláthatatlan horderejű hangulatváltozások és társadalmi kirobansok ellen.

Az is jellemző, hogy Angliában nincsenek »kormánylapok« a szó kontinentális értelmében. Habár Eden kapcsolata a Daily Telegraph-hoz vagy Chamberlainnek a Yorkshire Post-hoz való kapcsolata közismert és habár egyik-másik lap támogatja is a kormány politikáját,

tulajdonképpen kormánylapok nincsen és minden lap mindig jogot tart a független bírálatra.

A Times-t például úgy tekintik, mint a birodalom nemzeti érdekeinek őreit. Tévedés volna természetesen a demokratikus sajtót a közvéleménnyel azonosítani. A különböző világnézeti és politikai lapok olvasása a bíráló olvasó független véleményalkotását teszi lehetővé, amely igen gyakran teljesen eltérő lehet a lapok többségének a véleményétől. Jó példa erre a munkáspárt győzelme 1923-ban. A párt programját akkor csupán egy gyöngye lap támogatta, a »polgári« sajtó tulajdonos többségével szemben.

Bár az angol sajtót semmiféle cenzura vagy állami ellenőrzés nem korlátozza, mégsem szabad azt hinni, hogy szabadsága korlátlan. A törvény magától értetődően nem engedi meg a jóerkölcsbe ütköző közleményeket. De a tökéletes sajtószabadság még nagyobb korlátozást jelent a Law of Libel, a rágalmazásról szóló törvény. Mint a legtöbb angol törvény, ez is az előző esetekben alapuló döntvények gyűjteménye. A rágalmazás fogalmát e törvény alapján legjobban úgy lehetne meghatározni, hogy rágalom az, ami valakit megszégyenítő módon gyűlöletnek, megvetésnek vagy nevetésnek tesz ki vagy alkalmas arra, hogy hivatásbeli érdekeinek ártson. Mivel a törvény a rágalmazás fogalmát nem határozza meg szabatosan, tág teret nyílik a bírói mérlegelésnek. A rágalmozó cikkért nemcsak a szerző, hanem a lap főszerkesztője, kiadója és nyomdája is felelős. Érthető tehát, hogy a lapok

Siera a tökéletes rádió, kedves részletekkel és a kapható „Lux Radio” Macko Desler, Nopt Sad, Kr. Alexandra 29

sokszor mellőzik egyes cikkek közlését, semhogy a gyakran igen súlyos büntetés kockázatát vállalják. Erre is van példa.

Amikor az amerikai szenátus vizsgálatot indított a lőszeripar ellen, több angol politikai neve is szóba került. Ezek a nevek az amerikai és más külföldi lapokban napvilágot láttak, de az angol sajtó egyetlenegyszer sem tett róluik említést,

tekintettel az említett törvényre. Gyakran hangzanak el panaszok, hogy a Law of Libel a sajtószabadság korlátozását jelenti és nem egyeztethető össze a demokrácia alapelveivel. Ezért a törvény reformjának egyre több híve van.

Néhány adat az angol újságok napi példányszámáról: Beaverbrook-csoport: Daily Express 2,500,000 példány, Sunday Express 1,300,000, Evening Standard 420,000. Daily Mail-csoport: Daily Mail 1,750,000, Evening News 750,000, Sunday Dispatch 870,000, Daily Mirror 1,000,000, Sunday Pictorial 1,900,000, Daily Herald körülbelül 2,000,000, People napi 3,000,000; Berry-csoport Daily Telegraph 550,000, Sunday Times 270,000, Daily Sketch 1,020,000, Sunday Graphic 1,700,000. News Chronicle-csoport: News Chronicle 1,350,000, Star 670,000.

Ezenkívül mindezek az óriási lapvállalatok számos vidéki lapot is adnak ki, sokszázszentes példányszámmal.

Verd be az ablakot visszajön az asszony?

Kikindáról jelentik: Az elmúlt éjjel az igyosi csendőrlaktanya legénye arra ébredt, hogy valaki a csendőrlaktanya ablakait sorban beveri. A csendőrök az éj folyamán továbbra is figyeltek, de az eredet és sikerült is elfogniok Perin Dobrivoj igyosi gazdálkodó személyében. Kihallgatásakor elmondta, hogy már hosszabb idő óta különváltan él feleségétől, aki minden könyörgése ellenére sem hajlandó hozzá visszatérni. Elkeseredésében arra a gondolatra jött, hogy

ha bezaratja magát, akkor majd felesége megsajnálja és visszatér hozzá.

Elhatározta, hogy beveri a csendőrlaktanya ablakait és akkor a csendőrök le fogják tartóztatni. Elhatározását végre is hajította, de ugyanakkor megjegyezte a következőkét és szökni próbált.

Mivel az ablakok árát megtérítette, a csendőrség nem tartóztatja le, de az eljárás megindult ellene. A következményektől eltekintve

célját elérte,

mert felesége kibékült vele hősi tette után.

Ötszáz dinár pénzbüntetésre ítélték a szombori politikai rágalmozási bíber egyik vádlottját

A „haszonleső politikusok“ kifejezés került ötszáz dinárjába Dr. Masirevics Nikólának

Szombat délelőtt folytatták a szombori járásbírószágon azt az érdekes rágalmozási és becsületsértési pert, melynek vádlottja dr. Masirevics Nikóla, vádlója pedig dr. Maglics Cveta, szombori ügyvéd. Mint annakidején jelentették, a két szombori ügyvéd kölcsönösen feljelentette egymást rágalmozásért és becsületsértésért. Dr. Maglics Cveta-t még hétfőn felmentették, dr. Masirevics Nikóla ügyében a tárgyalás folytatását szombatra tűzték ki újabb tanúkihallgatás végett. Mint ismeretes dr. Masirevics egy október 3-i politikai gyűlésen azt állította a feljelentés szerint dr. Maglicsról és társairól, hogy

nem hivatásos politikusok, csak haszonlesők,

és hogy azelőtt Jęftics hívei voltak majd amikor ott nem értek el célt, a Sztójadinovics párthoz csatlakoztak. Továbbá hogy a jelenlegi város vezetésében korrupció van és végül, hogy miért vették most meg a tankot a Skoda gyártól, kérdezzék meg dr. Maglicstől. Dr. Masirevics tagadta, hogy ilyen módon használta a terhére rótt kifejezéseket, ha használta is azt a szót, hogy haszonlesők, azt csak általánosan használta. Nem volt szándéka és nem is akart senkit sem sérteni. Hosszan részletezte a korrupcióról és a tankról esett megjegyzéseit. Hogy a korrupció kifejezést is általánosságban használta s hogy ez a vezetőség ellenzte annakidején a tank megvételét és most mégis megvette. Dr. Maglics erre megjegyezte, hogy azért ellenzte akkoriban a tank megvételét, mert Csudics mérnök nem adott róla véleményét s a régi vezetőség ideiglenes bizottságot küldött ki a tank átvizsgálására. Ezután a bíróság kihallgatta Jęlacics Szomko rendőrkapitányt, aki kijelentette, hogy hallotta a fenti kijelentéseket a politikai konferencián, ahol ő volt a rendőrségi megbízott. Ezután dr. Masirevics újabb tanú kihallgatásért december 11-re halasztotta.

Szombaton elsőnek Katýánszki Gyuró nyugalmazott katonai tanácsnokot hallgatta ki a bíróság. Katýánszki elmondta, hogy dr. Masirevicsnek jó barátja s azért kísérte el az októberi konferenciára. Dr. Masirevics az általános politikai helyzetről beszélt. A politikusokat kell hogy valamilyen elv vezesse. Majd dr. Maglicséról megjegyezte, hogy először a Jęftics párthoz akartak csatlakozni, majd amikor ott nem tudtak eredményhez jutni, Sztójadinovics mellé állottak, csak azért, mert jelenleg ő van kormányon. A „haszonlesők“ kifejezést nem hallotta. Amikor a kommunális politikáról beszélt, akkor említette, hogy olyanok foglalkoznak vele, akik nem értenek hozzá. Dr. Masirevics azt is mondotta a tanú szerint, hogy a jelenlegi városi vezetőség a régít korrupcióval vádolja s hogy

15-20 millió hiány van s ezért még sem felel senki.

Az utak kövezését és az iskolák építését is a régi adó behajtásából és a kaszárnyák eladási összegéből fedezik. A tankra vonatkozólag nem emlékszik pontosan, csak az utolsó mondatra, hogy kérdezzék meg dr. Maglicsot. A beszédet nem írta, csak figyelte. Kihallgatta a bíróság még Kovács Mikóden volt városi tisztviselőt, aki az előbbi tanúval megegyezően mondta el a tésztéket. Ezután a bizonyítási eljárás befejeződött. A perbeszédet sőt dr. Maglics elmondta nagy beszédét, amelyben részletesen kitér a sértésekre. A tankra vonatkozólag részletesen ismerteti azokat az érveket és

elszámolásokat, amelyből kitűnik, hogy a 15.000 dináros ártóbblet ellenére még mindig gazdaságosabb a Skoda tankja, mint bármely más. Végül dr. Maglics kijelenti, hogy

nem kívánja dr. Masirevics megbüntetését, de kéri a bíróságot, hogy az mondja ki bűnösnek nem a büntetés miatt, hanem az ő becsületesen esett rágalom miatt.

Ezután dr. Masirevics, a vádlott mondja el hatalmas védőbeszédét. Részletesen kitér a vád minden pontjára. A

haszonleső és korrupció kifejezést csak általánosan használta és nem határozott személyre alkalmazta. A tankra vonatkozó megjegyzést azért mondotta, mert dr. Maglics ért a dolgokhoz és információ miatt küldött hozzá valakit, ha egyáltalán mondott valami hasonlót. Végül beismeri, hogy Maglics politikai orientálódásait kritizálta. Végül felmentő ítéletet kért.

A bíróság az ítélet kihirdetését vasárnap délelőtt 10 órára tűzte ki.

A bíróság tegnap délelőtt kihirdetett ítéletében

ötszázdinár pénzbírságra ítélte dr. Masirevicsot a haszonleső politikusok kifejezés miatt.

A pénzbírság, nem fizetés esetén, kilencnap elzárásra változatható át. Az elítélt azonkívül megfizetni tartozik a per költségeket. A többi vádpont alól a bíróság felmentette Masirevics dr-t, aki az ítélet ellen revíziót jelentett be.

Tudja Ön már, hogy mit vesz Karácsonyra?

A gyerekek megunták már a háborút

Karácsonydeléltői szemle egy játékboltban

Kovács ur, hová tette a kacsákat és a három irógépet?

— Kérem szépen én nem is látam...

— Kovács ur, nem látta a kacsákat?!

Kovács ur nem látta a kacsákat, pedig a másik segéd ur azt állítja, hogy Kovács urnál voltak a kacsák. Veszekedés.

Donald kacsáról van szó, ekörül folyik a vita a híres játéküzlet első emeletének egyik raktárában.

Mert a játéküzletnek csak a földszintjén játszi a hangulat a sok játékvasárló, gügyögő felnőtől. Az emeleten már az üzlethez tartozó komoly felnőttek mosoly nélkül cipelik a pislogó babákat és Walt Disney kacsáit.

Rengeteg dolguk van most, beköszöntött a karácsony előtti lázas vásárlóhangulat. Ezért jöttünk mi is körszemlére.

A SZÜLŐK MÁR UNJÁK A BABÁT

— Boldog az a szülő, akinek fiúgyermek van! — szögezi le bevezető szavakkal a híres játéküzlet tulajdonosa sok évtizedes tapasztalatain szerzett meggyőződését. — Azoknál nincs annyi baj, mint a lányoknál. A szülő a legnagyobb bajban van, ha lánygyerekeknek kell játékokat venni.

Mindig csak babát, babát és babát, nehéz dolog ez kérem, a szülők unják már a babát és a babakocskákat...

— Tetszik látni ezt az óriási raktárt. Nincs itt kérem egyetlen lányknak való sláger sem. A lánygyerekeknek semmi érdekük sincs a szenzáció iránt. Mindig csak baba baba és baba.

— Tavaly történt meg először, hogy a kislányok körében nagy népszerűsége volt egy új dolognak: a kanadai ötösikrek babamásának. Az idén ugy látom megint nagy kereslet lesz kanadai ötösikrekben.

»Gyerek« alatt tehát a tapasztalt játékáruház tulajdonos, beszélgetésünk további során kizárólag figyelmeket ért.

MINIATÜR-LAZ

Mindenekelőtt megállapítható hogy az idén kitért az apróságok a gyere-

kek között. Minden játékszett a létező legkisebb méretekben akarnak. Ha egy apa tavaly nem a legnagyobb villanymozdonyt, gőzekét vagy tankot szállította haza gyermekének, nagy volt a kétségbeesés. Idén a gyerekek undorral lökik félre tavalyi nagyméretű játékaikat és

miniatűr mozdonnyokat, miniatűr szikrázó tankokat követelnek.

Fantasztikus tökéletességű miniatűrvasutak kaphatók az idén. Pontos másai a legmodernebb »igazi« vasutaknak.

A TÁVOLKELETI HÁBORÚ

És ugyancsak fantasztikus tökéletességükben a legelhárító ágyuk, per sze miniatűr kiadásban és szikrázó, kattogó, szirénázó fényjelző tankok. Hatalmas polcon terpeszkednek a gyerekháborusdi apró, de ijesztő kellei. Tőlük balra, kissé elrejtett olombabákat fedezünk fel. Hasonló olombabák, szép barna puskával kinyújtott kezükben meg lendületes mozgású olombabákat, kecses kis kézigránátokkal.

És ferde a szemük!

Hiszen ezek a kínaiak. Kínai katonák. Aránylag kevés van belőlük, csak félig töltik meg a polcot, úgy hogy annak másik fele a japán katonák számára maradt. Precizen formálták meg a japán katonák figuráját az olombabák készítői. Gondosan vigyáztak arra, hogy V-alakba ferdüljön a szemöldökük és nem háztetőalakba, mint a kínaiakénál. Ellenben: a kínai csapat mögött magaslik a pirosfoltos japán zászló és a japánoknak szótlannul kell elviselniük a kínai zászlók örködését fejük fölött.

A KÁRTYA HARCOL A TANÉKAL

Mindeszék ellenére kétségtelenül megállapítható hogy bizonyos mértékig lanyhult a tavaly még óriási méretű harcászati érdeklődés a gyerekek körében.

A gyerek szuverén. Ebben az évben a szellemi, főleg társasjátékok felé fordította érdeklődését. Az idén a gondos szülő ha nagy örömet akar szerezni gyermekének

modern társasjátékokat vesz — a tankok mellé.

Mert természetes, egy pillanatig sem szabad hinni, hogy a tankok már nem divatosak az idén. Divatosak, csak nem minden egyebet elhomályosító módon.

Az egyik új társasjáték amolyan intelligencia-játék. Divatos a relett egy elszellemesedett formája. Rengeteg miniatűr kártyacsomagot látnunk, »igazi« kártyát és stílizált kártyát.

A PARANCSAUTÓ CSAK FUJÁSRA HALLGAT

A játékáruház egyik legelrejtettebb emeleti zugának legtökösabb fiókjából szomorú mosollyal vesz elő egy dobozt a tulajdonos:

— Ide rejtettem az idei szezon legnagyobb játékcslódását — a dobozból kis fekete, fényesre lakkozott, bájos áramvonalas autót vesz elő.

— A gyáros azt hitte, hogy ebből lesz az idei szezon legnagyobb sztárja,

»a parancsautó«.

Ennek az autónak eredeti elgondolás szerint nagyszerű dolgokat kellett volna véghezvinnie. Ahogy a gyerek felhuzta és letette a földre, nem indult volna el, mint egyéb közönséges autó, csak akkor kezdett volna el száguldani, ha a gyerek így kiált: »Start« és száguldott volna mindaddig, míg a gyerek meg nem unja a rohanó és berregő autót és rá nem kiált: »Stop«. Ezért is nevezték el külföldi gyártói parancsautónak. Ezzel szemben mi történt?

— A gyerek hiába kiabálja, hogy start, az autó nem indul el, viszont ha egyszer mozgásba kerül nincs az a harsány »Stop!«, ami megállíthatná. Ehelyett fujni kell szegényt.

— Igen fujni kell. Rájöttem, hogy az autó, amely egyáltalában nem fogad szót a parancsszavaknak, engedelmesen száguldani kezd, ha gyengéden ráfujnak. Ha viszont ráfujok, megáll.

Hát ilyen rosszul sikerült a parancsuralom a gyerekautóknál.

R. L.

„A sajtónak mindenkor a nemzetek egymásközi barátságát kell szolgálnia“

Budapestről jelentik: A Budapestben tartózkodó Adam Walter ezredes, osztrák sajtófőnök, szombat este a gróf Apponyi Albert-Társaságban előadást tartott »Sajtópolitika és állampolitika« címmel. Megállapította, hogy nemrégben még egyes államokban nagyon kevésre becsülték az újságíró munkáját. Pedig a szerkesztőségekben a nemzetek élite dolgozik. Oda olyan emberek kellenek, akik — bár különböző politikai nézeteket vallanak — de tudatában vannak nemzetnevelő feladataiknak, mindenkor egyek a hazaszeretethez és tudják, hogy Európai népei sorsközösségben élnek. A sajtónak mindenkor a nemzetek egymásközi barátságát kell szolgálnia.

Németország szigetét vásárolt

Berlinből jelentik: A német kormány megvásárolta az újfundlandi partvidéken levő Aricosta szigetet, amely eddig magántulajdon volt. A szigeten hatalmas őserdők vannak. Legközelebb a papírgyártás és az erdőzet szakértőiből álló bizottság utazik a szigetre, hogy a fakitermelés lehetőségeit tanulmányozza.

HIREK

Jegyző és orvos a vádlottak padján. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi törvényszék büntető hármastáncsa dr. Jovanovic Jován elnökletével tegnap tárgyalta Rakidzics Bogdan novacrnjai községi jegyző és dr. Steiner Márk ottani községi orvos bűnügyét. A vádirat szerint a jegyző hamis adatokat tartalmazó bizonylatot állított ki az orvosnak, aki azt felhasználta. A vádirat még zugirászatot is vádolta a jegyzőt, mert több szerződést írt meg, végül az utolsó vádpont szerint az ügyfelektől különböző ténykedésért nagyobb összeget számított fel, mint amennyi neki járt volna. A bíróság a tanúk kihallgatása után a jegyzőt csak zugirászatban mondotta ki bűnösnek és ezért 600 dinár pénzbüntetésre ítélte, a többi vádpont alól pedig felmentette. Ugyanígy felmentették dr. Steiner Márkot is az ellene emelt vád alól.

Tizenkét évi fegyházra ítelték a zemuni cigánysoron elkövetett gyilkosság tettesét. Cigányszerzem. Helyi újság számolt be november 11-én a Reggeli Ujsás arról a gyilkosságról, amely a zemuni cigánysoron történt november 9-én este. Jovanovic Nikola cigány házába hívta Mitrovics Lázó uncai lókupecet, aki elhagyta a feleségét és gyermekeit, majd vadházaságban élt egy ideig Jovanovicnak Néra nevű húgával, aki azonban egy jobb „parti” kedvéért elhagyta. Mitrovics erre megfenyegette, hogy megöli. Jovanovic itallal kínálta Mitrovicsot, majd előre elkészített késsel szájába szúrta a mit sem sejtő Mitrovicsnak, aki borzalmas kínok között néhány perc alatt meghalt. A mitrovicai törvényszék ötös büntető tanácsa előtt tegnap tárgyalta Jovanovic gyilkosságának ügyét és a bírák előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság miatt 12 évi fegyházra ítélték a gyilkos cigányt. Az ítélet jogerős.

Az egész világ minden híreről értesül ORION rádió útján. GELB vezérképviselő, Noviszád, Kr. Petra II. ul. 23.

Az élet misztériuma cím alatt megjelent a napokban az UFA egy újabb nagy alkotása, amely a külföldön máris nagy sikert aratott. A „Bildwoche” az UFA nagy kulturfilmjéről részletes beszámolót közöl. A képeslap ezenkívül máris a közelgő szent karácsony jegyében áll. A „Bildwoche” szerkesztősége elhatározta, hogy az idei karácsonyi, illetve újévi számot (összevont szám) terjedelmes olvasmányokkal és színpompás képeslapokkal tölti ki. Az ünnepi szám 6 díjra fog kerülni. A képeslap, mint Jugoszlávia egyetlen németnyelvű héttalaja, minden laprusnál 3 dinárért kapható. Megrendelhető Noviszádon, Luja Bartua 70 alatt.

CSANTAVIRI HIREK. Szalvai József csantaviri szabó, a csantaviri (partestület könyvtárosa, csütörtök délután a szuboticiai kórházban elhunyt. Szalvai mindössze 32 éves volt, de fiatal kora dacára is nagy népszerűségnek örvendett Csantaviren. — Szalvainak rendkívül nagy baráti táborra volt, kartársai tisztelték, szereték. Temetése pénteken délelőtt volt az egész falu osztatlan részvételével. — A szuboticiai második vadászársaság több személy ellen feljelentést tett, mert vadászterületén orvadászkodtak. Ez a vadászterület a csantaviri nagypuszán fekszik, így a csantaviri rendőrhatalóság indította meg a nyomozást az orvadászok felkutatására. A szuboticiai II. vadászársaság ezután is figyelmezteti az illetékeseket, hogy hagyjanak fel tiltott vadászataikkal, mert akit tettenérnek a fennálló törvények szerint szigorúan megbüntetik.

Véresre verte a vendéglőst, mert az adósságot kérte. A dragutinovói hetipiacon véres verekedés történt. Frauenhoffer János bocsári vendéglős átment a dragutinovói hetipiacra, ahol találkozott Cucin Sztrájó ottani mézáróssal, aki még bocsári tartózkodása idején 80 dináros adósságot csinált a vendéglősnél. Frauenhoffer fizetésre szólította fel a mézáróst, aki erre olyannyira feldühödött, hogy felkapta a husvágó bárdot és a vendéglős fejére sújtott. A jelenetnek több szemtanúja volt, akik felfogták az eszméletlenül összeeső vendéglőst és orvoshoz szállították. Cucin őrizetbe vették, Frauenhoffer állapotra sulyos, de nem reménytelen.

Sztrájkolnak a petrovgrádi Lenhard-malom munkásai. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi Lenhard-malom, a volt kiviteli malom összes munkásai, számszerint mintegy harmincan eredménytelen bérköveteléseik miatt sztrájkba léptek. A munkások, akiknek egy és féltől 3 dinárig terjedő órabéruk volt, óránként átlag egy dináros emelést követeltek. A bérkövetelések bejelentése után megindultak az egyeztető tárgyalások, amelyek során a munkások óránként 75 parára mérsékeltek bér-emelési követeléseiket. Podgradszki Joszip ügyvéd, aki a tárgyaláson Lenhard képviselőjében megjelent, mindössze 10 százalékos béremelést ígért, mire a munkások kimondták a sztrájkot.

Doroszlóvi hírek. Borsics Istvánné a »Doroszlóvi Önszegélyző Egylet«-ből kölcsönként felvett 3.000 dinárt utban hazafelé elvesztette. A pénzt takarékkönyvébe tette, és a könyv a személyes és rendőri keresés ellenére, mind a mai napig nem került elő. — Hárjung Frigyes, az Önkéntes Tűzoltó Testület elnökét méltó kitüntetés érte. A dunabánsági Tűzoltószövetség érdemeinek elismeréséül arany érdemkereszttel tüntette ki, amit Villpert János apatini kerületi tűzfelügyelő és Szélig István kerületi titkár nyújtottak át. Az eltávozott Gálik István parancsnok ugyancsak kitüntetésben részesült, díszoklevelet kapott a beográdi tűzoltó főszövetségtől. A kerületi kiküldöttek a tűzoltóaktanyában szertár-vizsgálatot tartottak és a tapasztaltakért elismerésüket fejezték ki. — Resch Lajos helybeli lakos kertjében egy védett helyen virágba borult a futóróza. A decemberi csodának sok látogatója van. — A napokban megtartott körvadászat kitünően eredménnyel végződött. A nimródok egy-két rókát is ejtettek.

Pacsiri hírek. A mezőgazdasági bizottság szerdán, december 8-án, Racics Márkó községi elnök elnöklésével ülést tartott, amelyen hosszas vita után megszavazták az új költségvetést. Az új költségvetés 47.747 dinárt tesz ki. Ebből 20.000 dinárt tenyészbikák beszerzésére, 6000 dinárt tenyészkanok beszerzésére fordít a bizottság. A fennmaradt 21.747 dinárt mezőgazdasági felszerelések megújítására és személyzet fizetésére használják fel. Utána a képviselőtestület tartott gyűlést, a báni hivatal által elrendelt »Önálló községi egészségügyi bizottság« megalakulásával foglalkoztak. Az elnök ismertette a rendeletet, s a bizottságot a legrövidebb időn belül megalakul.

VRBÁSZI HIREK. December 7-én dr. Geiszt János novivrbászi orvos levelet kapott, amelyen bélyeg nem volt, s így három dinár büntetést kellett érte fizetni. A Bácskodobropolyén december 6-án feladott levélen egy darabka vonalozott papíron, meg lehetős szép gyermekírással a következők álltak: Ha szombaton nem helyez el 100 dinárt a novivrbászi temető falán, úgy meg kell halnia. A szöveg alatt halálfejes rajz díszlett. Dr. Geiszt a levelet átadta a rendőrségnek, mely most igyekszik feladóját kézrekeríteni. — A Protestáns Nőegylet csütörtökön este rendezte műsoros teasztját, a zsűfoglalásig megtelt Greifenstein szállóban. Az elemi- és középiskolai tanulók különböző darabjai mellett kitűnt kellemes énekével Bantz Fülöp és zongoraszámával Engisch Honka zenetanárnő. — A novivrbászi Önkéntes Tűzoltó Testület tagjai közül ujabban még a következők kaptak hosszú szolgálataik elismeréséül szolgálati érmeket: Bauer Jakab szakasparancsnok 30 éves, dr. Fürst Sándor testületi orvos és Méder Frigyes őrparancsnok 15 éves szolgálataért. — A hét elején Sztárvrbász határában helyszíni tárgyalást folytattak Sztárvrbász, Kucura és Bácskodobropolye községek előjáróságainak képviselői, valamint Weber Henrik ármentesítő társulati mérnök Csordás Jakabbal, a kucura-dobropolyei ármentesítő társulat elnökével, hogy Sztárvrbász határából, mely területből engedjenek át 500 holdat a sztárvrbászi lecsapoló árok miatti per békés likvidálása alapján a kucura-dobropolyei ármentesítő társulatnak. A helyszíni elvi megállapodást a napokban a sztárvrbászi községhezán írásba foglalják és ezzel az ügy végleges rendezést nyer.

A szombori evangélikus egyházközség harang- és toronyszentelő ünnepsége. A szombori evangélikus egyházközség tegnap tartotta ünnepélyes keretek között harang és tempomtorny szentelési ünnepélyét. A szentelési szertartást Papp Frigyes zagrebi evangélikus püspök végezte. A püspök már szombat délután 3 órakor érkezett Szomborba, ahol dr. Tapavica Szima városelnök, Szabó Nándor Péter egyházfelügyelő és számos hívő fogadta. A paplak előtt Lebherz Henrik evangélikus tiszteletes a tanuló ifjúság élén fogadta a püspököt, aki ezután a templomba vonult, majd felülvizsgálta a hitoktatást. Fél 5 órakor a püspök a presbitériummal »canonica visitatiót« tartott. Vasárnap délelőtt 9 órakor ökörszeker hozta a harangot, amelyet felszentelt, majd utána felszentelte az ujjonnan felépített templomtornyot. Az ünnepség után istentisztelet következett, amelyen a püspök mondotta a szentbeszédet az egybegyűlt hívőknek. Délelőtt 11 órakor a püspököt a városháza kistermében üdvözölték a helybeli hatóságok, a papság, végül 12 órakor ünnepélyes banketten vett részt a Lloyd helyiségében, amely után a püspök Vrbászra utazott az ottani árvaház felszentelésére.

Szombori sakk-hírek: A Szombor város 1933. éves bajnokságáért most folyó küzdelemben a 9. fordulót játszották le. Részletes eredmények: Carev legyőzte Parcseticet, Kulzsinszki Vlasakot, Schwartz dr. Sebestyént, Vic Bunyevcsevet, Ivkovic Bosnyakot, Sesevics Dadiesot, míg a többi játszmat nem játszották le. A 9. forduló után a sorrend a következő: Logár, Carev 7 1/2, Kulzsinszki, Milutinovic, Ivkovic 6, Vics 5 1/2, Parcsetics 4 1/2, Schwartz, Sesevics 3 1/2, Dodies 2, Maglics, Vlosak 1 1/2, dr. Sebestyén 1 és végül Bunyevcsev 0 pont. A bajnokság a jelenlegi állás szerint a Logár-Carev játszmatán dől el.

Színház-Film

A noviszádi Uránia mozgóképszínház új filmje
A fiatal sasok

Dr. G. T. Havilland milliomas cserkész-barát pályázatot ír ki a cserkészeknek. A pályázat díja délamerikai utazás repülőgépen. Ford Bobi és Adams Jim nyerték meg a pályázat díját és Angus McLane pilótával hamarosan utnak is indulnak. A délamerikai öserdők fölött a gép viharba kerül és lezuhan. A pilótát elfogják az indiánok, de a két fiúnak sikerül megszöknie. Kalandos utat tesznek, háromszor kerülnek az indiánok fogságába, hadakoznak a vadállatokkal míg végül találkoznak az első fehérral, egy haldokló vén amerikaival, aki közvetlen halála előtt átadja nekik a Los Indos elrejtett kincseinek helyéről készült térképet.

Jim és Bobi valóban megtalálják a kincseket, azonban egy Perno nevű hírhedt gonosztevő karmaiba esnek, aki szintén a kincsek után kutat. A fiúk a gonosztevő minden fenyegetése ellenére sem árulják el a kincs rejtékhelyét és jól is teszik, mert az indiánoktól időközben megszabadult McLane eljut a telepésekhez, ahol történetesen egy szakasz amerikai katona is tartózkodik, kiszabadítják a kis cserkészeket szorult helyzetükből és több idegfeszítő kaland után megérkeznek az Egyesült Államokba.

A filmet mindössze két napig mutatja be az Uránia. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

KANIZSAI HIREK. Fehérvári Péter 32 éves vasuti hordár péntek este 7 órakor felakasztotta magát. Szerencsére egyik szomszédja benézett az ablakán és meglátta a kötélben lógó Fehérvárit. Azonnal beszaladt a házba és levágta a kötélről, majd hosszabb társasági kísérlet után életre keltette az időközben összeesőült szomszédok segítségével. Fehérvári a rendőrség előtt bevallotta, hogy azért akart öngyilkos lenni, mert nem volt munkája. Az életunt fiatalembert lakásán ápolják. — A földművelésügyi minisztérium előterjesztése. Öfelsége a király nevében a régenstanács Aghaba Mihály városelnököt a juzoszláv koronarend V. osztályával, Boszováczyevics Luka és dr. Gajó István báni tanácsosokat pedig a Szent Száva rend V. osztályával tüntette ki. A kitüntetések híre általános meglepetéssel váltott ki Kanizsa társadalmából.

CSANTAVIRI HIREK. Az utóbbi napokban a sertéskereskedők körében eddig soha nem tapasztalt konkurenciájárvány tört ki. Amíg eddig egymás ellen verték le az árakat, most egyre többet kínálnak a sertéseket, így a legutóbbi napokban a kövér-sertés kilója 6, legjobban 7 dinárról 8 dinárra ugrott fel, ami a csantaviriek között érthető örömet kellett. A sertéskereskedők konkurálása valamilyen érthetetlen, mert a bécsi és prágai sertésvásáron, ahova a felsőbbcsokai sertéseket leginkább szállítják, a sertés árakban nem mutatkozik semmi változás. — A községi előjáróság elrendelte a házak előtti gyalogjárók kitéglázását, mivel Csantaviren, sajnos, még ma is a legnagyobb sárban kell járni a lakosoknak. Érdekes, hogy a községi előjáróság rendeletének nagyon sok polgár nem bírt eleget tenni, mert habár van Csantavirnek egy elég nagy téglagyára, téglát mégsem lehet benne kapni, mert a nőri nagy építkezések teljesen kimerítik a gyár téglafőentelését. Az hitték a csantaviriek, hogy utóbbi vasárnap...

A pápa ma öt új biborost nevez ki

Vatikánvárosból jelentik: A Vatikán fontos napjai lesznek ezen a héten. Hétfőn délelőtt XI. Pius pápa elnökletével ülést tart a titkos konzisztórium, amelyen 5 új biborost neveznek ki. A pápa a konzisztórium során előreláthatóan nagy beszédet mond, amelyet általános érdeklődéssel

várnak. A titkos konzisztóriumot csütörtökön nyilvános konzisztórium követi, amelyen az 5 új biborost beiktatják. Mind az ötén már Rómába érkeztek. Rajtuk kívül több külföldi biboros is Rómában tartózkodik, hogy jelen legyen az ünnepségeken.

Franco: Az asturiai front összeomlása után biztos a győzelem

Franco tábornok a salamancai rádióban kijelentette, hogy az asturiai köztársasági front összeomlása az utolsó jelentős esemény volt a nemzetiek biztos győzelmé előtt. Ilyen események után minden ellenfél megadta volna magát, de — bár a nemzeti csapatokkal szembenállók tudatában vannak annak, hogy legyőzik őket, — mégsem haboznak ezernyi emberéletet feláldozni és min-

dent elpusztítani. A köztársaságiak nem haboztak Szovjetországnak átadni a politikai irányítás és Angliának, valamint Franciaországnak Marokkót felajánlani.

Franco a polgárháborút két szempontból ítéli meg és pedig katonai és gazdasági szempontból. Mindkét vonatkozásban — mondotta — nyilvánvaló a nemzetiek felsőbbősége.

— SZIVÁCI HIREK. A katolikus hitközség választmányja lemondott tisztviseléséről. — A sziváci Magyar Közművelődési Egyesület az összes sziváci magyar gyermeknek, körülbelül kétszáznak, karácsonyi ajándékot adományoz. — A Magyar Közművelődési Egyesület új színpadot csináltatott, amit csütörtökön este „Szív magyar róta” est keretében avattak fel. A felavatás a legjobb hangulatban a hajnali órákban ért véget. — Ugyancsak ezen egyesület műkedvelői adják elő karácsonykor Földes Imre „Terike” című színművét.

— SZENTAI HIREK. Szentváros közgyűlése szombaton délelőtt tartott ülésén 10.000 dinár hozzájárulást szavazott meg az iparos kultúrthozon céljaira. — Kórházi orvosok dr. Kragujevic Milorad szentvárosi orvost választották meg. — Elfogadta a közgyűlés a jogügyi bizottság véleménye alapján a városi pénzkezelési szabályrendeletet. — Az állatvágások után fizetendő forgalmi adóra vonatkozólag a közgyűlés megbízta Vujics Száva városelnököt, hogy járjon közbe a felsőbb hatóságoknál az adó nem eltörlesztésének vagy módosításának érdekében, mivel ez az adó igen súlyos terhet ró a kisemberekre. — A szentvárosi Munkások és munkáskönyvtár a Szilvássy féle vendéglőből a volt állami adóhivatal helyiségeibe költözött. A rendőrkapitányság 37. számú szobájában december 28-án délelőtt 9 órakor adják el az elkobzott fegyvereket. Fegyvert az árverésen csak az vehet, akinek van fegyverviselési engedélye. — A „Kereszt jelében” című vallásos drámát az eddigi két előadás hatalmas és megérdemelt sikerére való tekintettel, újévre harmadszor is előadják. A harmadik előadás iránt is igen nagy érdeklődés nyilvánul.

— Harmincöt ember gázhalála. Lyonból jelentik: Szörnyű tömegszerencsétlenség történt Lyon egyik bérházában. Szombatra virradó éjszaka — valószínűleg a főgázvezeték megrepedése miatt — gáz szivárgott a lakásokba. Reggelre 35 ember meghalt.

— A lengyel légi haderő parancsnoka Berlinben. Berlinből jelentik: Rajszki repülőbármunka, a lengyel légi haderő parancsnoka vasárnap Berlinbe érkezett. Rajszki tábornok Göring meghívására utazott Németországba, ahol megtekinti a német légi haderő különböző egységeit és intézményeit.

Uray is van left a magyar kormányzói kabinetiroda főnöke

Budapestről jelentik: A hivatalos lap vasárnapi száma kormányzói kéziratot közöl, amely szerint Horthy kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr. vétesaljai Vértessy Sándor titkos tanácsost, a kabinetiroda főnökét ettől az állásától saját kérelmére felmentette és élethossziglani felsőházi taggá nevezte ki. Helyébe a kabinetiroda főnökévé dr. urai Uray István titkos tanácsost, a kabinetiroda eddigi főnökhelyettesét nevezték ki.

Röder elutazott Rómába

Budapestről jelentik: Röder Vilmos honvédelmi miniszter szombat este szárnysegéde, Hidassy Frigyes vezérkari ezredes kíséretében a triezsi gyorsvonattal Rómába utazott. Bucsztatására megjelent a pályaudvaron Da Vinci gróf olasz követ és a követség több tagja, továbbá Kánya külügyminiszter, Csáky István gróf követségi tanácsos és Miskovics vezérkari őrnagy, jugoszláv katonai attasé.

Újabb letartóztatások a francia csuklyások ügyében

Párisból jelentik: A csuklyásmozgalommal kapcsolatban újabb letartóztatás történt Párisban. A francia rendőrség a titkos forradalmi bizottságban való részvétel miatt letartóztatta Menier gyárost és egy mérnököt. Mindkettőt azzal vádolják, hogy vezető tagjai voltak a titkos bizottságnak.

Egy touloni villában robbanás történt abban a lakosztályban, ahol a délkeleti villamostársulat egyik mérnöke lakott. A bombát a vaskályhában helyezték el. A rendőrség azt hiszi, hogy merénylet történt.

A BSK lehanggerelte a NAK-ot

ESK-NAK 12:0 (4:0)

Tegnap délután teljesen megtelt a Noviszádi AK pályája közönséggel, hogy végignézzék a sokszoros országos bajnok Beográdi SK noviszádi vendégjátékát. A BSK teljes első csapatát a NAK látta vendégül barátságos mérkőzésre, s minthogy a kékefehérek az utóbbi időben meglehetősen jó formában voltak, mindenképp szép küzdelmet várt.

A küzdelem nem is maradt el, de végeredményében a noviszádi csapat olyan súlyos gólarányú vereségével végződött, aminőre talán csak a huszonhétesztendős kékefehérek „öskorában” volt példa. Nagyon régi NAK-isták talán még emlékeznek rá, hogy a NAK még U. A. C. korában egyszer 11:2 arányban szenvedett vereséget Aradon, s talán tegnapig ez volt a noviszádi kékefehérek rekord gólarányú veresége. A BSK a csatások, esős tegnapi vasárnap délután megjavította ezt a rekordot.

mert 12:0 (4:0) arányban győzte le a kékefehéreket.

A játék képe a tucatnyi gól ellenére sem volt olyan egyoldalu, aminek a gólok számából ítélve joggal feltételezhető volna. Sőt az első husz percben a NAK csaknem egyenrangú ellenfele volt a sokszoros bajnokcsapatnak. Ekkor azonban megindult a beográdi góllöző, s csakugy hullott a gól a megzavarodott és balszerencsés NAK hálóba.

Tizenkétgólos vereségnél természetesen bajos volna a vesztes csapat hibáit külön-külön felsorakoztatni. Egy dolog azonban bizonyos: retentő hibák vannak a NAK küzdőképességében és kondíciójában. Sürögősen be kell fejezni a téli szezon és megkezdeni a tornatermi tréninget, de nagyon-nagyon szorbalmasan, mert jelenlegi felkészültségével a csapat sehol sem lesz a tavasszal.

Zágrebban győzött a Gragyanszki

GRAGYANSZKI—VIKTORIA (Pilsen) 2:1 (0:1)

A Gragyanszki az első félidőben Lesnik nélkül játszott és meglehetősen gyenge formát árult el. A félidő végéig a zagrebi Pogacnik tetteleg inzultálta a pilseniek egyik játékosát, amire a bíró kiállította.

A második félidőben játszott Lesnik is, s ekkor már jobban ment a játék a zagrebi csapatnak. A zagrebiek első gólját Lesnik lötte, a másodikat tizenegyesből Kokotovics.

Futball-eredmények

NOVISZAD:

Isztra—Trgovacski 3:0 (2:0). A két csapat a vízipólóeredményeivel végződött BSK—NAK találkozó előtt játszott barátságos mérkőzést.

Beograd: Jugoszlávia—Jedinstvo 3:0 (1:0), barátságos.

India: ZsSK—ISK 6:0 (3:0), barátságos.

Ferencváros—Phöbus 5:0 (1:0).

Budafok—Kispest 3:2 (0:1).

Szürketaxi—Györi ETO 6:1 (2:0).

Bocskai—Törökvis 5:0 (1:0).

Elektromos—Nemzeti 4:0 (2:0)

Szeged—Budai 11 2:0 (1:0)

Prága: Szlavia—Ujpest 1:1 (1:0)

PONTOS EMBER

— Miért rohansz el hazulról ilyen lélekszakadva?

— Ne tartóztass, kérlek. Pont hatra ígertem a szabómnak, hogy jöhet a számlával és most már öt perc múlva hat.

Vadkan vadászat volt szombaton a nesi. n. erdőben

Szombaton rendezte a futaki uradalom első ez idei vadkan vadászatát a nestini erdőségeken, ami elé élénk érdeklődéssel tekintett a Dunabánság vadász társadalma. Pallavicinus Sándor őrgrof megismétlődő vadászata méltán jelenti a vadász-szezon fénypontját, mert eredményei még a leghíresebb külföldi vadászatokhoz is viszonyítva elsőrangúak. Tavaly például egy napon terítékre kerültek az összes itt élő vadfajták (vadkan, vadmacska, nemes nyest stb.), de az idei vadászat eredménye is kitűnőnek minősíthető. A vadászat kora reggel kezdődött.

Terítékre került 3 vadkan, 2 róka, 6 szalonka, fácánok és nyulak.

A vadmacska vadászatot az uradalom igazgatósága egyelőre betiltotta, hogy ezen a Fruska Gorában kihalt vadat kímélje. Megjelentek Pallavicinus Sándor őrgrof és Godor Ignác uradalmi jószágigazgató, dr. Ertl János, Grossinger Károly, Jakovlyevics noviszádi főbíró, Sebelics erdőfőtanácsos. A vadászatot Kaffka főerdész rendezte közismert szaktudásával.

A vadászat a késő délutáni órákban ért véget.

— Jól sikerült a bácsi erdei vadászat. Bácsból jelentik: Budanovics Jenő a püspöki uradalom erdő gazdaságának főnöke pénteken rendezte ez idei első erdei nagyvadászatát a risztováci erdőben. 17 vadász részvételével. Az eredmény kitűnő volt, amennyiben 249 nyul került terítékre. A nap hősei Budanovics Jenő, Ertl Ferenc, Azasevac István és Patich Jóska voltak.

Hollywoodi magyar karrierék:

Gaál Francitól — Verebes Ernőig

A Hollywoodban működő magyar írókról és művészekről időnként a legellenőrizhetlenebb hirdások jelennek meg. A Reggeli Ujságnak most alkalma van teljesen hiteles forrás alapján beszámolni a film-világfővárosban elhelyezkedett magyarokról.

Meg kell jegyezni, hogy ez a riport a mai helyzetet tárja fel, mert hiszen Hollywoodban márhólnapra változhat egy író, vagy művész munkalehetősége. Hogy ez mennyire igaz, azt Marlene Dietrich esete bizonyítja, aki egyik napról a másikra — lett kegyvesztett, miután utóbbi filmjei nem jártak azzal az anyagi eredménnyel, amelyet a gyár elvárt volna. Ebből az esetből is látható, hogy

a hollywoodi karriereknek nincs stabilitásuk.

Uj csillagok tűnnek fel és régi csillagok áldoznak le.

De térjünk a tárgyra:

Ezidőszerint a nagyobb érdekfűzősre Hermann Kosterlitz, helyesebben Koster karrierje tarthat számot. Kosterlitz másfél évvel ezelőtt utazott Hollywoodba, ahol heti 250 dollár fizetéssel helyezkedett el az Universalnál. Azonban ezt a szerény feltételű szerződését is csakhamar felbontották, mert egy neki átadott szüzsét rossznak talált. Ekkor történt, hogy Joe Pasternak, a Pestről Amerikába vándorolt producer megtalálta »A három kis ördög« storyját, összeállt Kosterlitzzel és igen szerény anyagi eszközökkel megcsinálták a mult szezon egyik legnagyobb sikerű filmjét. Mondani sem kell, hogy

Kosterlitz fizetése egyszerre heti 2000 dollárra szökött

és második filmje, a »100 férfi, 1 kislány« után külön nagy honoráriumot kapott a gyártól.

No, most Bus-Fekete László. Bus-Feketének ezidőszerint heti 250 dollár a fizetése, hat hónap után azonban — ha időközben elcsajátította az angol nyelvet — szerződése szerint 1000 dollárt kap hetenkint.

Gaál Franciska most elkészült első filmjéért 25.000 dollárt kapott. Szerződése szerint második filmjéért 35.000,

harmadik filmjéért pedig 50 ezer dollárt fog kapni.

Igen érdekes Herczeg Géza hollywoodi karrierje. Annakidején a Paramount heti 350 dollárral szerződött, ezt a fizetést azonban két hónap után 500 dollárra emelte. Az általa írt Zola-filmnek rendkívüli sikere volt. Még nem is elvezethette e siker gyümölcsét, amikor kitört ismert válóperes botránya, amelynek következményei — tekintettel a hollywoodi viszonyokra nem maradhatak el s Herczeg Géza ezidőszerint egyetlen gyárnál sincs alkalmazásban, hanem személyi titkára Sheernak,

Jeritza férjének, aki egyik film-vállalat elnöke.

A legnagyobb hollywoodi karrier: Vajda Ernőé. Vajda tizenkét évvel ezelőtt ment ki Hollywoodba, ma már amerikai állampolgár és most kötötte legnagyobb szerződését a Metróval, ahol

három évig heti 2500 dollárja van és filmenként külön 50.000 dollárt kap.

Lengyel Menyhért egyideig a Paramountnál működött, ahonnan a Metro szerződtette heti 1000 dollár fizetéssel.

Érdekes megemlíteni, hogy Gaál Franciska férje, Dajkovich Ferenc, aki feleségével együtt ment ki Hollywoodba, darab- és színházügynökséget nyitott, amely nagy eredménnyel működik.

Lukács Párol is érkezett hír Lukács legutóbb Londonban tartózkodott, ahol egy filmet forgattak vele. Nemrég érkezett vissza Hollywoodba, ahol azonban még semmiféle szerződést nem írt alá. Több gyárral folytat tárgyalásokat.

Hajmássy Iona is befutott. Befejtette első filmjét, amely még nem reprezentatív szerep, de karrierje biztosítottak látszik és heti 500 dollár fizetése is rövidesen emelkedni fog.

A kis Verebes Ernő, aki tavaly igazán bizonytalanra ment ki Hollywoodba, nemrég a Columbia-gyárral írt alá szerződését. Heti 400 dollár a fizetése. Meg kell említeni, hogy

Verebest nagyon megszerették amerikai kollégái.

Legjobb barátja: Garry Cooper.

Végezetül a leghíresebb és legjelentékenyebb hollywoodi magyarról szól a hirdás: Czukor Györgyről. Ez a harmincnégy éves fiatalember ma a legismertebb rendező Hollywoodban. A Metro szerződtette kizárólagos joggal heti 5000 dollárral és minden filmjéért 150.000 dollárt kap. Czukor György rendezte az összes Garbó-filmeket. A Kaméliás hölgyet is ő rendezte.

Eddig szól a hollywoodi tudósítás a »filmparadicsom« magyarjairól.

A FÁRAÓ 2000 ÉVES BUZÁJÁT UJRA ELVETIK. Párisból jelentik: Joseph de Pesquidoux, a hírneves regényíró, aki főképpen a föld problémáival foglalkozik regényeiben, néhány barátjával próbaképpen elveti a »fáraó buzáját«. A buzaszemeket az elmúlt télen tökéletesen jó állapotban egy kétezer évvel ezelőtt eltemetett egyiptomi királyné sírjában találták. Pesquidoux kijelentette, hogy amikor egyik barátja elvetett néhány szemet ebből a buzából, a vetés több, mint két méter magasra nőtt. Az író arra számít, hogy minden halászbán kétszázaléknál több szem lesz.

A megmért lélek

Regény

Írta: FERTSEK FERENC

© 51

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service. — Utánnomias tilos

A postáskisasszonynak is tesszik pedig, a százholdas fiulány, a Tempó Sári pedig odáig van érte. Hiába.

De hát kire, mire várna akkor a pászkándi bíró?

IV.

A könnyű szánt majd elragadta a két vasderes. Mielőtt leszállt, lehuzta a balkezefejéről a bélelt kesztyűt Mihály. Az időt stoppolta. Rekordidő alatt jöttek. A tavaszon alighanem ezeket a két-éveseket viszi majd fel a mezőgazdasági kiállításra a Tattersallba.

— Pokrócot, Feri — pedig a legény maga is kászolódott már lefelé.

Megveregette a lovakat s azok boldogan visszanyihogtak rá. Mihály a lótartó gazda büszkeségével nézett végig rajtuk még egyszer, mielőtt megindult a kapu felé.

Hát nem a legszebb sport, a legmagyarabb, passzióknak is a leguribb a lovacsikázás? De nem adja ő ezt semmiféle motorért. A motornak nincs lelke, nincs értelme. Anyag. Nem olyan nagy eset urnak lenni az anyag felett. Ha száguld a motor: én állítottam be. Ha lassabban akarom, hogy menjen: az is csak egy csavarintásba kerül. Nem szegülhet ellen, hiszen én alkottam, én fabrikáltam olyanok, hogy mindenkor engedelmeskedjék nekem. A motor az én szolgálóm.

De a ló! A ló: társam és pajtásom. Barátom. Vagy ez a nagy-szerű ut idáig a könnyű, porzó havon a februári napsütésben, ez a gyönyörű, fékevesztett száguldás nem a hármuk gyönyörűsége volt? A lovak éppen úgy élvezték bizonyára, mint Mihály. Mikor így bódultan nekiszaladnának a világnak, az ember játszik velük Becsapja őket. Kicsinyt, nagyon kicsinyt lazít a gyeplőn. Mihály ilyenkor csak mosolyog a bajusza alatt. Aztán mielőtt végleg megbolondulnának, egy kis szorítás a gyeplőn észretériti őket megint. De nem ám úgy, hogy fájjon, csak hogy érezzék: hohó, nem vagytok ám magatok! Én is itt volnék! Akkor a lovak is belemennek a játékba. Ugy tesznek, mintha ők most már csakugyan megjuhászodtak volna. Ugy megyünk, ahogy parancsolod, edes gazdám. De az ember érzi ám a gyeplőn — amelyen ilyenkor villamos áram futkároz közvetítőn — az izmaik, az idegeik nyugtalanságát, az ember érzi azt már, hogy csak az alkalomra várnak. Ilyenkor kell, hogy jó kézben legyen a gyeplő.

Hát ezt nem lehet a motornal. — Isten hozott, Mihály — örvendett Csopaki —, mi jóban jársz?

— Majd megmondom. Szervusz Balázs.

Mert Korpádra kért ezuttal kocsit Mihály, a pesti vonathoz hogy megjött a sürgöny, a számba fogatott az öregje. Felméretes volt a hó az utakon. Mielőtt ha-

zamenne, Fürjes-pusztát akarta előbb utbaejteni Mihály. Csopaki-val volt nagy dolga.

Mert Csopaki is hazakerült. Ezer veszedelmeken átal és reneteg szenvedés árán, de csorbitatlan kedéllyel állított be a portájára pont karácsonynak éjszakáján. Ezt is csak Csopaki tudja.

— Mit risz, hé? — ölelte a feleségét. — 'Szen megirtam egészer, hogy karácsonyra otthol leszek! Csak azt feledtem el megírni, hogy melyik karácsonyra...

Váratlan vendég állított be Mihályhoz is karácsony délutánján; levél képében jött a váratlan vendég.

— Kedves barátom, — írta Szécsy — sajnos, az angol missziótól mai napon vett és ide mellékelt értesítés az előbbi hírek megerősítését tartalmazza. Braunmüller ezek után úgy látszik mégis elhunytak kell tekintenünk. Ha esetleges kívánságai volnának a tanár hátrahagyott családjá felkutatására, mondanom sem kell, hogy a legnagyobb készséggel álllok rendelkezésére. Satöbbi, satöbbi...

És az angol levél, magyar fordításban is...

Most hát itt áll, feketével, fehérén: Braunmüller meghalt. Csak ugyan meghalt. Régen sejtette ezt már Mihály, most mégis úgy hatott rá, mintha valakinek a gyászjelentését a tulajdon szemével olvasná, akiről azt híresztelték csak nemrég is, hogy meggyógyult. Hát mégis...

Szegény, ártalmatlan, nagy tudományú professzor. Mihály meg volt róla győződve, hogy valami szörnyű tévedés áldozata lett. De mindegy az most már. Az a lényeges csak, hogy ő sincs többé és a családjá sincs. Mert, hogy azok is elpusztultak — egy gyöngge asszony meg három gyermek — vagy az éhségtől, vagy a hidegtől pusztultak el, vagy akár hogyan, akármiben, de hogy nem élnek többé — Mihály azt is biztosra vette.

— Édesapám — állított be az apjához, az apja egyedül pipázgott az újságia felett, az anyja az ünnepi kalácsokat takarta tiszta gyoölcsokba a kamrában —, édesapám, most adjon aztán tanácsot énnekem.

(Folytatjuk)

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoaki post) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
 Felelős kiadó: **André Dezső**
 A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés
 Egy óra 20 — (din.)
 (kihordó útján 30 din.)
 Három óra 80 — (din.)
 (kihordó útján 86 din.)
 Félévre 160 — (din.)
 (kihordó útján 172 din.)
 Az elvételre meg kell adni a post. csekvon. számot — Post. csekvon. szám: Zarech, 46.692